

Tízezer óra társadalmi munka

Az olajbányászok csatasorba álltak

A szegedi szénhidrogén-medence termelését az árvíz azaposan visszavetette. Rövid idő alatt ez a másik olyan természeti akadály, amelynek elhárítása hosszú időt vesz igénybe, hiszen az *algói 168-as olajkút kitérése körülbelül ugyanolyan gondot okozott, mint most a Tisza*. Az árvízi harc második szakaszában a szakemberek elkészítették az eddigi mérleget: kiderült, hogy a szegedi olajvidék lelőhelyein a váratlan árvíz hatására körülbelül 12 ezer tonnás lemaradás keletkezett az olaj kitermelésében.

Jurátovics Aladár, a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat szegedi üzemének vezetője elmondotta,

hogy a május 20-a óta tartó árvízvédekezés után, június 22-én újabb kutakat állítottak vissza a termelésbe, s a napi olajtermelés hétfőn ismét elérte a 2 ezer négy-száz tonnát. Igaz, ez még mindig száz tonnával elmarad a napi előirányzatokhoz képest, azonban a jelenlegi körülmények között igen kedvezőnek számít.

Az olajtermelés nagy mértékben függ a természeti körülményektől. Eppen az árvíz veszélyei miatt összesen 26 kutat kellett elzárni, emellett a védekezés munkálatai kétszáz olajbányászt és jó néhány erőgépet leköltött.

Az új kutak mellett ismét működni kezdtek a tankál-

lomások, s július 6-án újabb hat kútbán kezdődik meg a vízvisszasajtolás. Az olajtermelés napról napra növekszik, s ebben a megszokott-nál is nagyobb feladatokat vállaltak magukra az olajbányász-brigádok.

Az NKfV szegedi termelési üzeménél dolgozó szocialista és munkabrigádok mintegy tízezer társadalmi munkakórban vállalkoztak, az árvíz okozta károk, többletmunkák elvégzésére. A társadalmi munka céljait megvalósítására operatív bizottságot alakítottak és pontos tervet dolgoztak ki, mely szerint június 27-től augusztus 1-ig szombatokon és vasárnapokon is dolgoznak az olajbányászok. Többek között befejezik a nélkülözhetetlen kiszolgáló kazántelepek szerelését, a gépkocsivezetők saját maguk végzik el a járművek egyes részük szemléjét, így a szerelők az új főgyűjtőállomás ellenőrzésében segítettek. Mivel a termelővállalat építési üzemé sajnálatosan elmaradt az olajkutak bekötésével, más üzemegységekből vezetékipítő brigádokat szerveznek. Az olajbányászok áldozatkész vállalása révén, valamint a termelés gondosabb megszervezésével 1970 végéig a szegedi termelőüzem megszünteti lemaradását.

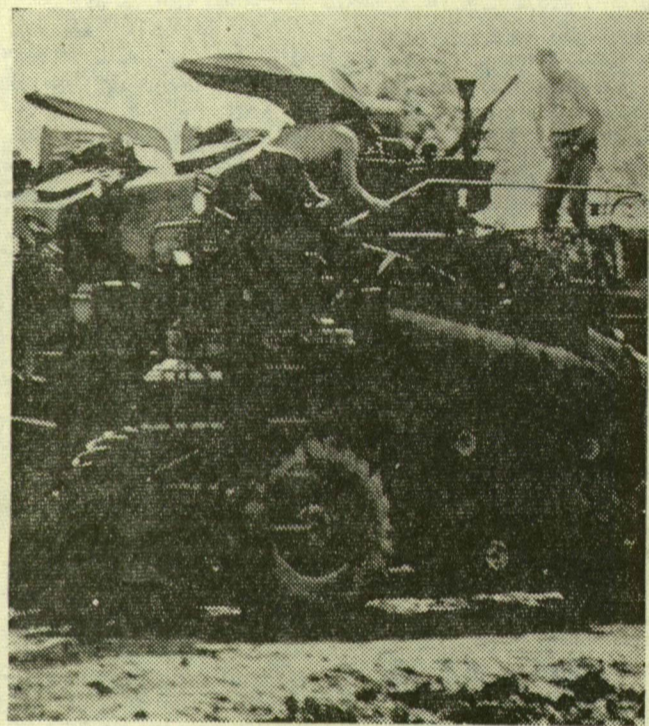
M. I.

Üdvözlét a Szozuz-9 sikere alkalmából

Kádár János, az MSZMP KB első titkára, Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és Fock Jenő, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke üdvözlét küldött L. I. Brezsnyevnek, az SZKP KB főtítkárának, N. V. Podgornjnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének és A. N. Kosziginnek, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének a Szozuz-9 sikeres útja alkalmából.

„A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és kormánya egész népünk nevében — hangzik a távirat — szívből köszöntjük önöket és a szovjet népet a Szozuz-9 úrhajó egyszerű teljesítménye alkalmából. Andrijan Nyikolajev és Vitalij Szevasztyjanov bátor rekordot jelentő úrrepülése a szovjet tudomány és technika kiváló sikere, nagymértékben hozzájárult a világűr meghódításáért folyó küzdelemhez. Új sikereket kívánunk önöknek, a szovjet népek a világűr meghódításában, a szovjet tudomány és technika további fejlesztésében, s kérjük továbbítsák legjobb kívánságainkat a Szozuz-9 megalkotóinak és a bátor úrhajósoknak, Nyikolajev és Szevasztyjanov elvtársaknak.

Készen állnak az aratásra

Még néhány apró javítás, és munkára kész minden kombájn

Nemsokára lovat vált Szóregén sok más társával majdnem egyidőben Varga József. Gyorsan futó traktorjáról átnyergel a lassabban forduló hatalmas nagy gépre, a kombájnra. Most még csak a kukoricát ekézi, de amerre jár, nézi a gabonát, melyik milyen. Szóközül az árpa, kezd rozsdásodni a búza, közel az aratás. Azt is nézi, hogy az árpat ugyan csak összekeverte a szén, lehet, hogy egyoldalasan tudják csak vágni. A búzával nem lesz baj, az kimondottan „kombájn búza”, nem dől semerre.

— Kell-e majd kasza? — kérdeztem a főmezőgazdást.

Naiv a kérdés, mert Szóregén, ha kellene, sem lehetne kapni kaszás aratókat. Aki még tud kaszálni, az már nem bírna végig, akinek az ereje engedné, annak a hozzávaló tudománya hiányzik. Az embernyúzó kaszát hamar múzeumi tárggyá avatjuk. Lassan idekerül az aratógép is. A kombájn üdvözlöt egyedül, mert az megkeresi maga a munkát, nem kell helyébe hordani semmit.

Nevetve beszél még az aratásról az Egyetértés Tsz legidősebb kombájnosa, pedig ha egyszer elkezdődik, alig-alig van megállás. Nem látástól vakulásgal dolgoznak ők, hanem harmattól haragtól. Amikor fölszáll a hajnali harmat, indulnak a nagy vitorlák, és sokszor este 11 óráig is terelgetik a gép kaszája alá az érett kalászatokat.

— Vasárnap? — Aratásban nincs vasárnap. Csak kenyér van. — Jósoljunk! Mennyi termésre számítanak? A szövetkezet elnöke mondja, hogy igen jó esztendő lenne ez, ha a tavasz ki nem babrál velünk. Ezer

holdjukból 200-at a belvíz aratott, amikor csak félárasszos volt a búza. Ezt a veszteséget behozni nem lehet, de van olyan területük, ahol 20—22 mázsára is számíthatnak.

— Tavaly sok kombájn aratott lánctalpas traktorok segítségével. Most mi várható?

— Bizunk az időjárásban. A legjobb úton halad, száradnak a földek. Ha így folytatódik, szép aratásunk lesz. Készen állunk, hogy simán menjen.

H. D.

A KNEB második félévi munkaterve

Sajtótájékoztatón ismertette dr. Dabronáki Gyula, államtitkár, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke tegnap, kedden a KNEB második félévi munkatervét. Pontosan egy tucatnyi nagy horderejű népi ellenőri vizsgálóról készült jelentés került az év második felében a KNEB elé.

Egyebek között megvizsgálták, hogyan hasznosítják, illetőleg hasznosíthatják a vállalatok belső tartalékait. Először vizsgálta meg a népi ellenőrzés minden összefüggésében a mezőgazdaság állami támogatásának üzemi és népgazdasági hatását. Megállapították, hogy nagyrészt jól, az intenzív ágazatok fejlesztésére fordítják a mezőgazdasági vállalatok saját fejlesztési alapjait. Kedvezőtlen viszont, hogy építési-felelősi kapacitás hiányában a befejezetlen építkezések értéke a múlt

év végén 7,8 milliárd forintot, az egy évvel korábbinál 1,4 milliárd forinttal többet tett ki.

A végéhez közeledik az egészségügyi intézmények orvosi műszerekkel és berendezésekkel való ellátásának vizsgálata. Foglalkoznak még az építőipari termelés-szervezéssel, amit különösen indokoltá tesz a jelenlegi, körülbelül 20 százalékos építőipari kapacitáshiány. Visszatérő téma a teher- és a személygépjárművek alkatrész-ellátása. Felmérték, tételesen megvizsgálták a népi ellenőrök, hogy miként élnek a vállalatok és intézmények a társadalmi ösztöndíjak adományozásának lehetőségével.

A KNEB az elmúlt évben 105 esetben tett — súlyos mulasztások, visszaélések feltárása nyomán — ügyészségi feljelentést. Az esetek 90 százalékában született bírósági ítélet, 6 hónapnál 10 évig terjedő büntetéssel. Mindemellett — mondotta dr. Dabronáki Gyula — a népi ellenőrzésnek nem célja a retteggetés, hanem az, hogy segítsen feltárni és kiküszöbölni a gazdálkodás hibáit, fogyatékosait.

Helyreállítják Pécssett a barbakánt és a várkertet

Hetvenéves elképzelés vált valóra Pécssett: a mecskalja történelmi központjában „kiszabadult” az öreg házak börtönéből és megújult a 15. századból származó barbakán, azaz kapubástya, és helyreállították a hozzá tartozó várkertet. Az Országos Műemléki Felügyelet és a városi tanács többéves munkájának eredményéről kedden tájékoztatták a sajtó képviselőit.

Pécs történelmi városának legértékesebb területe a Dóm tér környéke, s az Árpád-korban kialakult püspökvár. A hármass falgyűrűvel körülölelt erődítés magja a római-ókeresztény temető területén épült évezreides székesegyház és az

ugyancsak ősi eredetű püspöki palota. A másfél ezer év emlékeit őrző műemléki együttes területén, a tér nyugati részén négy évvel ezelőtt kezdődött meg a belsővár erődítérendszerének kiszabadítása, a vár kutatása.

A barbakántól északra húzódó várendszer helyreállítását a következő években folytatják. A tervek szerint mintegy 15 esztendő alatt a pécsi vár hazánk egyik legjelentősebb műemléki együtteseként európai hírű idegenforgalmi látványossággá fejlődik. A nagyszabású munka első, megvalósult útemele a barbakán és várkert július 4-i ünnepélyes átadása a közönségnek.

Mindenki segít

Számbavéve a múlt időt, korunk gyorsan pergő történetét, már régen volt. Sok minden történt azóta, hogy megérkeztek az első hírek, a szinte hihetetlen és elképesztő hírek a Szamos mentéről. A néhány óra alatt könyörtelenül métereket emelkedő víztől, falvak elöntéséről, emberi hajlékok rombadőléséről. Mindez hihetetlennek tűnt. Ilyen még nem volt. Azt azért sejtették: nagy károkat okozhatott a víz.

Aztán jöttek a hírek az ezerszám elpusztult állatokról, a tönkrement termésről, az összedőlt házakról, gazdasági épületekről, a tönkrement utakról. És alighogy a katasztrófa méretei kezdtek kibontakozni, már itt volt az ár Szegednél. Megemelkedett a szeszélyes Maros is, és megtörtént a hihetetlen: Makót ki kellett üríteni.

Több mint egy hónapja mindennapos felirat a tévéhíradóban a „Küzdelem az árral”. Több mint egy hónapja mindennapos a napilapok első oldalán az árvízi tudósítás. És a víz még most sem nyugszik.

Évszázadok óta nem volt ehhez hasonlítható természeti katasztrófa Magyarország területén. Hatalmas károkat okozott. Csak az elpusztult épületek, állatállomány és termés értéke több milliárd forintra rúgott. És ebbe az összegbe még mindig nincsenek beleszámolva a védekezés költségei és az ár okozta termelés kiesés vesztesége. A milliárd forintok, amellyel a kár nagyságát leírjuk, még mindig nem érzékeljük azt a tragédiát, melyet egy-egy családnak jelentett a ház, a berendezés, a jószágok elvesztése. Nem beszélnek a számok arról az érzésről, amikor egy család összes vagyona a sebtében összekapkodott kis balyu maradt.

Tragédia történt, és híreire, láttára megmozdult az ország. Gyűlt a pénz a szabolcsi, azután a Vöröskereszt budapesti csekk számlájára. Szaporodtak a felajánlások. Ruhák, takarók, használati eszközök halmozódtak fel a Vöröskereszt szerveinél. A segítségből kivette részét Szeged és a megye lakossága is.

Azt, hogy a jószándék, a segíteni akarás végső, pénzben kifejezett értéke mennyi lesz, jelenleg még felbecsülni sem igen lehet. A gyűjtés jelenleg is tart. Annyi helyről érkezik a pénz, annyian segítenek a szorult helyzetben levőkön, hogy a folyamatos nyilvántartásra egyszerűen nincsen mód. Jelenleg csak néhány kiragadott példát ismertethetünk és becslekre támaszkodhatunk. Az már kiderült a vöröskereszt összeggyűjtéséből, hogy a megyében a lakóterületi gyűjtés eddigi eredménye majd kétmillió forint. Vannak már részleges adatok a vállalati, szakszervezeti gyűjtések eredményeiről is. Az élelmiszeripar 860 ezer forintot és több mint 33 ezer forint értékű ruhaneműt adott az árvíz károsultak megsegítésére. A mezőgazdasági dolgozók adományai megközelítették az egymillió 400 ezer forintot. A kereskedelem, a pénzügy és a vendéglátóipar is több mint egymillió forintot adott. Az építőiparban összeggyűjtött pénz pedig százszézzel fölözte a másfél milliót. A helyiipari dolgozói egymillió 180 ezer forintot adtak és emellett még negyedmillió forint értékű társadalmi munkát is vállaltak. A pedagógusok félmillióval, a vasutasok 324 ezer forinttal járultak hozzá eddig a segítséghez. De írni kell az orvos-egészségügyi dolgozók 647 ezer forintjáról, a textilművek hivatali dolgozóinak 55 ezer forintos adományáról, a ruhagyártól bejött 124 ezer forintól. És még mindig nagyon sok vállalat, gyár marad ki a felsorolásból. Végleges összeget még nem tudni, de az már bizonyosnak látszik, hogy a megye dolgozói, lakói eddig mintegy 15 millió forinttal segítettek az árvíz károsultakon.

Ez a szám természetesen csak becslés. Méghozzá pontatlan becslés. Hiszen napról napra több pénz érkezik a csekk számlára, napról napra több értékes felajánlásról szerez tudomást a szakszervezet. Olyan felajánlásokról, melyeknek értéke még csak ezután realizálódik majd. Brigádok, munkások ajánlják fel szabad szombatjaikat, vasárnapjaikat, hogy az ezeken a napokon végzett többletmunka értékét is az árvíz károsultak kapják meg. Az áramszolgáltató dolgozói villanszerelési munkát vállaltak az összedőlt házak újjáépítésénél. A kábelművek szocialista címmel többszörösen kitüntetett November 7. brigádjá és egy ruhagyári brigád is segíteni akar a lakások felépítésében. Szombatjaikat, vasárnapjaikat, sőt évi fizetett szabadságukat ajánlották fel erre a célra.

Az ország megmozdult. Mindenki segít tehetsége és tudása szerint a bajbajutottakon. Segít rajtuk, életük helyrehozásában, egy elpusztult ország rész helyreállításában. Segítünk másokon és végső soron önmagunkon is. Olyan társadalomban élünk, melyben az emberi éleletség nem marad magára. Ahogyan csak meg lehet osztani a bajt, közösen viseljük. Az összefogás sokban enyhíti ezt a tragédiát, melynek igazi súlyát mégis csak azok viselik, akiknek mindenük odaveszett. De bajukból valamennyien részt vállalunk. És ez a segítség minden bizonnyal eredményes lesz.

SZÁVAY ISTVÁN

Megkezdődött az idegenforgalmi idény

Az iskolaév befejeztével és az igazi nyár beköszöntésével a Balatonon és az ország többi nyaralóhelyén megkezdődött az idegenforgalmi főszezon, bár a szállodákban június 30-ig még az előszezon árait számítják.

A Balaton déli partján június 15 óta valamennyi szálloda, étterem, vendéglő teljes üzemmel dolgozik, sőt a napokban 350 emberrel megérősítették a személyzetet. Július első felében megnyílik a fonyódi 1500 személyes

Delta étterem, Balatonbogláron pedig egy kastélyszerű 6000 vendéget helyezhessé-épületben a Kinizsi borzósöröző.

A fővárosban is felkészültek a vendégek nagy tömegeinek fogadására. A Budapest-turist a közelmúltban a Baross téren új kirendeltséget nyitott, s kibővítette fi-zetővendég-szolgálatát, amely lehetővé teszi, hogy a idegenforgalom a tavalyinál,

SZERDA, 1970. JÚNIUS 24.

DÉLMAGYARORSZÁG 3